

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztők háboruban léte alatt a szerkesztésért felelős:
DR. KISS PÁLNÉ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Széchenyi-tér 2. Telefonszám 124.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK VIDÉKEN:
Egész évre 15 korona. Negyed évre 3 kor. 50
Fél évre 7 " Egy hónapra 1 " 20

Kancsuka

nélkül dolgoznak, nem mint járomba fogott állatok, emberies bánásmódban részesülve, emberies részvétől körülvéve azok az orosz foglyok, akiket a háboru a termékeny magyar földekre sodort. Itt vannak a Nagyalföld rónáin, ők aratják a szép sárga kalászeket, ők hordják be a termést, az ő kezük munkájával vetjük majd el ősszel a vetést. Ma ide Makóra is jön vagy száz közülük, elválnak egymástól, szétmennek, eloszolnak magyar földművelők otthonaiba — és hálával fognak gondolni arra a pillanatra, mely megszabadította őket a poklok poklától, az orosz kancsukától.

Pedig kogy ijesztgették őket a tisztjeik, milyen rettenetes, borzalmas képeket festettek le a magyarokról, a magyar bánásmódról, milyen szörnyű következményekkel rémitgették el a megadás fehérszínének lobogtatásától. Milyen kedves az ő családjuk, milyen végtelenül jól eshet nekik ez a szabad levegő azok után a lövészárkokban átélt élmények után.

A magyar családok körébe jutnak és magukkal visznek oda valamit a nagy orosz mezők hangulatából, az orosz falvak nyomott esendőségéből, abból, amelynek annyi magyar család feje, fia a rabja. Azokon a mezőkön is, ott is a falvakban, gyárakban, mindenütt magyar apák és magyar fiuk vegyülnek az orosz családok közé.

Itt vigan járnak-kelnek köztünk, a magyar gazda emberi érzülete és intelligenciája nem tudja benőkö leghatalmasabb ellenségének katonáját látni, megérzi, hogy a nagy érdekek összekötéséből eredő harcok áldozatai. Katonák, akiknek vakon kellett engedelmessékedniük, szegény, családjuktól, gyermekeiktől, szüleiktől elszakított emberek. Az ő sok veszedelmet, vért látott vagy tarka-barka, összeszedett ruhájuk alatt hazavágyó szív dobog, az a megmagyarázhatatlan földszeretet él, amelynek az orosz irodalomban annyi kiváló és mély gondolkodó adta művészi interpretációját. És ha ez a honszeretet, ez az ősemlékei földimádás ur lesz a lelkiük felett, melankolikus, monoton dalokkal telik meg a magyar levegő.

Hát az orosz mezőkön, gyárakban, bányákban felcsendül-e, szabad-e felcsendülni a szilaj, fájó, édes magyar nótának?

Luck várát megszállottuk

Sajtóhadiszállás jóváhagyásával:

Csapataink megszállották Luck várát. Ez a vár Dél-oroszország híres várháromszögének legerősebb sarka, melyet az oroszok bevehetetlennek vélték.

Megsemmisült orosz hadseregek

1,100.000 fogoly, 300.000 halott és sebesült — Az orosz haderő ketté van vágva

Berlin, szept. 1.

A nagy főhadiszállásról írják a Wolff-ügynökségnek: A jelen időpontban, amikor az orosz belső védelmi vonal elostével a folyó hadműveletek egy bizonyos szakaszához érkezünk, igen tanulságos dolog röviden megállapítani az offenzíva eddigi eredményét, amely május 2-án a gorlicei áttöréssel kezdődött. Az orosz seregeköttelek erejét, amelyekre a tulajdonképpeni nyomás egymásután nehezedett, alacsonyán számítva 1,400.000 emberre lehet tenni. A harcokban keletkezett 1,100.000 ember esett fogságba és legalább 300.000 ember esett el vagy megsebesült, ha ez utóbbiakat (a betegeket nem értve bele) igen alacsony számítás szerint az elfogottak 30 százalékára tesszük, ami azonban biztosan több, mert amióta az ellenség tüzésége maradéktalan megmentésére a gyors visszavonulást emberéletre való tekintet nélkül, gyalogsággal kísérte meg fedezni, természetesen rendkívül véres veszteségeket szenvedett. Azt lehet tehát mondani, hogy azok a hadseregek, amelyekkel offenzívánk során ütköztünk, egyszer teljesen megsemmisültek.

Hogy az ellenségnek mindazonáltal vannak még csapatai, az úgy magyarázható, hogy a Törökország elleni offenzíva részére Dél-Oroszországban készen álló hadosztályokat odavonta, hogy nagyon sok félig kiképzett tartaléklégénységet Oroszország belsejéből sürgősen a harcra terelt, továbbá, hogy azon arcvonalokról, amelyekre a mi nyomásunk kevésbé volt érezhető, nagyszámu légénységet egyenként és kisebb kötelekben észak felé tolt el. Mindezek az intézkedések a végzetet nem tarthatták fel. Galiciából, Lengyelországból, Kurlandból és Litvániából elűzték az ellenséget, zárt frontja szét van szakítva, hadserege két teljesen elválasztott csoportban özönlik vissza. Nem kevesebb, mint 12 vár, közöttük négy nagy és modernül kiépített erősség, vitéz és hű harcosaink kezébe esett és azokkal együtt az orosz birodalom külső és belső biztosító vonala.

A kovnoi zsákmány

Berlin, szept. 1.

Az „Est”-nek jelentik:

Még mindig nem teljes a jelentés arról, hogy mi mindent találtak a németek Kovno várában. Annyi bizonyos, hogy rengeteg hadianyag jutott a győztesek kezébe. Az osztályozás még egyre tart. Sok vadonatúj ágyut is találtak az óriási zsákmány között, többnyire Schneider-Creuzot gyártmányokat. Az oroszok, amint a német sereg ezer lépésre megközelítette a várát, minden megmozdítható ágyut el akartak szállítani,

de munkájukat nem fejezhették be, oly gyorsan tört be az ellenség. A beépített nehéz ágyukat felrobbantani nem volt idejük és ezek teljesen használható állapotban maradtak ott. Rengeteg mennyiségű fegyvert találtak, amelyek része japán eredetű. Ezenkívül a legkülönbözőbb munició tömegét, gépfegyvereket és beláthatatlan mindenféle fajta felszerelési eszközt és anyagot zsákmányoltak. A raktárak tele konzervvel, teával, cukorral, liszttel, ami mind arra vall, hogy Kovno vára hónapokig akart védekezni. Nem utolsósorban a zsákmány során egy egész automobiltábor, töménytelen

egészen új kocsival és 70.000 liter benzinnel. Az üldöző sereg ezt mindjárt fel is használta és még aznap éjjel, amikor Kovnot elfoglalta, tovább kergette az orosz Vilna irányában. Az orosz sereg minden talpalatnyi földet a végső-kig védett és igyekezett feltartani a német előrehaladást.

A Luck-Dubno-Rovno várcsoport

Az egyedüli támaszpont, amely a szövetségeseknek Kelet-Galiciából Oroszország felé történő előrenyomulásának akadálya lehet, a Dubno-Luck-Rovno várcsoport amely mint a Brest Litovsk és Volhynia közti összeköttetés, hadászati fontossággal bír.

Luck baloldali Styr hídja (két hiddal) és jobboldali támaszpontja az Ikva és Styr vonalnak: négy várostól mintegy 4 kilométerre levő megerősített, 2-3 gyalogsági század számára megfelelő tábori sáncműből és egy régi várból, továbbá több, még 1854-től származó és a várostól keletre fekvő sáncból áll. Az erődítések öve 14,5 kilométer. A védművek egymástól 0,9-4,8 km. távolságra vannak. A déli arcvonal az előtte elterülő áttekinthető terep és a vizes Polonka-lapály folytán igen erős, de ezt a délen levő dombosorok uralkodják. A vár nyugati frontja felé a kiterjedt erdősség nyújtotta fedezék megkönnyíti az előnyomulást. Lucknak 15 ezer főnyi lakossága van, amelyek közül 12 ezer zsidó. A várban számos élelmiszerraktár, nagy baraktábor és katonai gőzmalom van.

Dubno a dubnoi kertek és az Ikva-lapály közti átjárókat zárja el és uralkodik felette, azonkívül oldali támaszpontja az Ikva Styr vonalnak: az erődítést egy a várostól déli irányban 7 kilométerre levő vasúti — és országút elzárója alkotja, amely a kilencvenes évek végén készült megerősített mű, kettős fallal, (tüzérségi magas és gyalogsági alacsony fallal) számos brizanc bomba elleni biztos építménnyel, akadályárkokkal, to-

vább gyalogsági sáncból, mely szárnnyerőként szerepel. Az Ikvapálytól nyugatra, öt kilométerre fekvő záróerődök a dubnói hegyek keleti lejtőjén pompásan előkészített állást képeznek nagyobb erők számára. A várban mintegy száz ágyú van; nagy baraktábor, élelmiszerraktárak és katonai gőzmalom emelik még Dubnó jelentőségét.

Rovno kettős hídfő az Ustjefolyónál és fontos közlekedési csomópont, hová Breszt-Litovszkától Kovelén át, Kievből Berdyceven át kétvágányú, Luniecből pedig egyvágányú vasutvonal vezetnek. Luck felé kétvágányú vonal ágazik ki. A vár hét megerősített tábori sáncból áll, melyekből öt a várostól nyugatra van. Az erődív kerülete 41 km. Az övön belül nagy raktárak, katonai sütődék, katonai gőzmalom és hatalmas gabonaraktárak vannak.

Szentpétervárig és Moszkváig, végtő esetben Szibériába

Luganó, szept. 1.

A „Corriere della Será” jelentik Berinzollából: Riabulynszky orosz nagyiparos, az ipari löszergyártási bizottság elnöke arra a híresztelésre vonatkozólag, hogy Oroszország külön békét akar kötni, úgy nyilatkozott, hogy ilyen gazságot az orosz nép soha sem bocsátana meg vezetőinek. Véleménye szerint az oroszok inkább visszavonulnak az Ural-hegységen is túl Szibériába, sem hogy megszegyenítő békét kössenek.

Az „Echo de Paris” katonai szakértője, Cherfils tábornok azt hiszi, hogy az új orosz védelmi vonal Szentpétervár—Moszkva felé húzódik, a pinski moعاتakat észak felől megkerüli és legészakibb szárnyát a Duna-vonalon helyezi el.

Tegnap német hivatalos jelentés

Berlin, szept. 1.

A nagy főhadiszállás jelenti a keleti hadszíntérről:

Hindenburg tábornok hadsereg-csoportja;

Friedrichstadtól délre a hídfőnél a harc még tart. Nyementől keletre csapataink Grodnótól Vilnába vezető sasuti vonal felé nyomulnak előre. Kétezerhatszáz foglyot ejtettek. Grodnó várának nyugati arcvonalán elértük Dwor és Kusnica vidékét. Grodeknél az ellenség támadásaink elől kiürítette állásait és a bialystoki erdőség keleti szélén.

Lipót bajor herceg tábornagy hadsereg-csoportja:

A Felső-Nareven helyenkint már kiküzdöttük az átkelést. A hadsereg-csoport balszárnya Prusany felé nyomul előre.

Mackencse tábornagy hadsereg-csoportja:

Üldözés közben elértük a Muchawiec szakaszt. Az ellenséges utóvédet megvertük és három-ezerhatszáz orosz elfogtunk.

Diákok bevonulása

Milyen lesz a makói iskolák látogatói teája?

Makó, szept. 1.

Nagy a sürgős-forgás az iskolák körül, vége a hosszú háborus vakációnak, megkezdődtek a beiratkozások. A városban minden lépésre kisebb-nagyobb gyermekeket lehet látni szülőknél, leggyakrabban mamáknak a kíséretében. A papák nincsenek itthon, mint népfőlkélok, hol a fronton, hol más fontos pozícióban teljesítenek katonai szolgálatot s csak gondolataikban kísérhetik a szigorú igazgató bácsik és komoly tanár urak elé a kis nebulókat.

Kíváncsiak voltunk, hogy az első beiratási napon, mely a legmozgalmasabb és amelyen beirt tanulók száma rendszeren az egész létszám fele szokott lenni, az egyes iskolákban hány tanuló jelentkezett felvételre.

Legnagyobb volt a vásári zsivaj a főgimnázium épületében és akörül, mert ezt két kapu is ostromolta a „sietve tanulni vágyó” ifjúság. A polgári leányiskola növendékei, akiknek — úgy látszik — ebben az iskolai évben is vendégeskedniök kell a Dassewffy-téri főkapu körül csoportosultak és jékedvű, hangos csipipeléssel mesélték el egymásnak a jó hosszú, nagy vakáció minden jelentékeny epizódját.

A gimnázisták a Lonovics utcai udvari kapu előtt gyülekeztek. Itt igen élénk könyvbörze alakult ki, mely talán sokkal forgalmasabb és keresettebb volt, mint az előző években. A tankönyvek és írászerek megdrágulásán az amúgy is nehéz anyagi viszonyok közt élő szülők úgy próbáltak segíteni, hogy a használt könyveket nem másodkézből, az antikváriustól, hanem a magasabb osztályba lépő tanulóktól direkt vásárolták meg. A nagyon értelmes gyerekek közt olyanok is akadnak, akik megveszelve, hogy milyen tankönyvek örvezenek a legnagyobb keresletnek, azokból a piacra dobottakat igyekeztek mind összevásárolni s aztán egymás közt kartellt alakítva, maguk szabhatták meg az árakat. És itt bizony jó lett volna a kartell az árak maximalálásával a tisztességtelen spekulációtól kicsit elriasztani.

A főgimnáziumban beiratkozott az első napon 135, a várható tanuló létszám az ide be nem számított internatusi növendékekkel együtt 350—380 a tavaly felvett 421 tanulóval szemben. A polgári leányiskolában ma beiratkozott 80 (tavaly az első napon 75), várható erre az iskolai évre 220—230 a tavaly felvett 236 tanulóval szemben.

Sokkal csendesebb volt az elemi iskolák környéke. Az első napon beiratkozott tanulók számából itt a tanulók várható számára úgy sem lehet következtetni. Nagy gondot okoz itt az igazgatónak, illetőleg a tanfelügyelőségnek az osztályok elhelyezése, minthogy a Deák Ferenc utcai és Szegedi utcai áll. iskolák katonai kórházak céljaira vannak lefoglalva. A tavalyi háborus tanév nehézségei a növendékek tanulási eredményét meglehetősen károsan befolyásolták,

nagyon kívánatos lenne, ha az idén ezeket a nehézségeket legalább részben meg lehetne szüntetni. A vármegye helyettes tanfelügyelője példás buzgalommal és komoly ügyszeretettel a saját hatáskörében mindent megtett ezeknek az abnormitásoknak csökkentésére.

Az elemi iskolai tanulók beiskoláztatásáról szóló legutóbbi miniszteri rendeletre gondolva egészen természetes az a feltevés, hogy az elemi iskolák tanulói létszáma alaposan meg fog csapnani.

A főgimnáziumban különösen ugyanezzel az elszomorító létszámcsökkenéssel állunk szemben. Egyik legközelebbi eikkünkben, ha pontos statisztikai adatok állnak majd rendelkezésünkre, megpróbáljuk azokat az okokat megkeresni, melyeknek ez az apadás tulajdonítható és melyek Makó város egyetlen középiskolájának fejlődését, hivatását, kulturális fontosságát bizony jelentékenyen befolyásolják.

Örvendetes a polgári leányiskola első beiratkozási napjának eredménye, mely azzal biztat, hogy itt jelentős apadás a létszámban semmiestre sem várható. Örvendetes ez különösen azért, mert a háboru után iskolázott lányokra, olyanokra, akiknek továbbképzése különböző pályákra biztosítva van, nagy szükség lesz. Kereskedelmi irodákban, városi, megyei hivatalokban stb. könnyebben pótolható lesz a hiányzó férfimunkaerő. Mindenestre a polgári leányiskola tanítási sikerét csak fokozná az, ha saját épületében lehetne. De ha a hadviselés érdekei az ellenkezőt kívánják, meg kell elégednünk a mostani helyzettel. Mert megnyugvással konstatalhatjuk, hogy Makó és Csanád-vármegye területén, még a tavalyi iskolákban is rendszeres időben megindul a tanítás, a boldog jövő generációjának nevelésének munkája.

Katona imája

az olasz harctéren

Makó, aug. 31.

Az olasz harctérről érkező tudósítások beszámolnak azokról a hősiessé, de veszélyekkel teli harcokról, melyek az Isonzó-völgyében folynak. A legádázabb, minden talpalatnyi területet elborító tűzérési tűzben csaknem pihe-nés nélkül állnak hárban az ellenfelek. A legbiztosabb fedezékben is akár mikor utólréheti katonáinkat a végzet, a hősi halál. Nem esoda, ha magukba szállva, Istenhez fordulnak és imádkoznak.

Egy 46. gy. ezredbeli makói ember küldött feleségének a minap egy, a maga egyszerűségében megható, szépen megirt imát. Ha a hadbavonultak mindnyájan olyan lelkiismeretesen fogják fel katonai kötelességeiket, mint a levél írója, Lengyel Lőrinc, nem érheti semmi baj hazánkat.

A szép imát itt közöljük:

Kedves feleségem!

Hadd szálljon hozzád könyörgő imádságom a távolból, gondviselő Istenem. De bocsásd meg, ha végtelenségű szárnysal alatt gondolataim, itt a földi tájsíkon ma-

radnak és az én drága kedveseimmet, jó szüleimet, testvéreimet, életemnek hűs társát és kedves gyermekeimet ölelek körül. Te bizonyára ébren tartod az ő szívedben is a reám való emlékezőst. Apold is jó atyánk mindannyiunk szívében a te utánad való vágyakozást, hogy ha test szerint nem ölelhetjük egymást, hadd találkozzunk lélekben itt a te édes atyai kebleden, ami könyörgéseinkben. Te tudod óh! mindenható Isten, hogy amikor hazánkért, királyunkért harcolunk, szenvedünk, egyszersmind a miénkért, az ők nyugalmaikért, életükért, jövőd boldogságukért is szenvedünk, azért vészünk a veszedelemben, sőt adjuk áldozatul életünket is, hogy ha kell.

De ha most a nagy messzeség miatt védelmező karomat nem nyújthatom kedveseim felé, ha őket én most nem gondolhatom, nem táplálhatom, vedd őket édes atyai oltalmadba. Tedd mind mélyebb szívedben az egymás iránt való szeretetet, hogy ha majd sirhalmod gazdaságában ismét együtt lehetünk, tudjuk igazán megbecsülni azt az áldást, melyet te a családi élet szövettségében mindnyájunknak adtál. Uram! hozd el ennek a viszontlátásnak boldogító alkalmát, ha pedig e földön többé nem láthatjuk egymást, vezess együtvé bennünket nálad, ott fenn az egekben, hol Te élsz és uralkodol és ahol Téged a mannyai seregek dicsérnek és magasztalnak mindörökké. Amen!

Mint levélíró, Lengyel Lőrinc, az olasz harctéren, egy hegytetőn, 46. gyalogezred, 10. század.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár. Szept. 2. Csütört. Róm. kath. és Protest. Elpid ap. Görög-csosz aug. 20. Sámuel Nap kel 5 óra 18 perckor, nyugszik 7 óra 39 perckor.

Időjárás. Száraz idő várható további hőemelkedéssel. Sürgősné-prognózis: Száraz, melegebb. Déli hőmérséklet 22.2 Celsius.

— Nyolc vár egy hónap alatt. Augusztus hava ugyanesak gazdag volt hadi eseményekben és többek közt nem kevesebb, mint nyolc orosz vár jutott ebben a hónapban a szövetségesek birtokába. Sorrend szerint a következő várakat foglalták el:

Augusztus 5. Varsó és Ivangorod
„ 10. Lomza
„ 28. Kovno
„ 20. Novo-Georgievszk
„ 23. Novovic
„ 26. Breszt-Litovszk
„ 27. Olita

A Németországgal szemben álló várak közül még csak a Nyemen mellett levő Grodnó tartja magát, de a németek már ezt is szorongatják: Puhallo serege pedig Luok-ot fenyegeti.

— Munkaadók és orosz foglymunkások. Azok a munkaadók, kik a foglyokat átveszik, kötelezik magukat arra, hogy a foglyok tartását, élelmezését, orvését és költségeik fizetését pontosan betartják. Köteles minden munka-

adó a foglyokat önmaga élelmezni. A foglyokat csak annyi ideig tarthatja mindenki magánál, mennyi időt erre a városi hatóság megszab. Ez az idő egy hétnél több nem lehet. A városi hatóság felszólítására köteles mindenki a nála levő foglyot oda beszállítani, ahova azt a hatóság kívánja. A foglyok munkadíja mely napi 50 fillérben van megállapítva, mindenki a város közpénztárába tartozik befizetni.

— Rekvirált és letiltott kukorica beszállítása. Felhívja a rendőrhatalóság a közönséget, hogy a rekvirált és letiltott kukoricának a végső szállítási határideje augusztus 11-ike, tehát ezen ideig azt mindenki szállítsa le az Arad-csanádi vasut állomásra, mert ellenkező esetben, akik ezen kötelességnek eleget nem tesznek, nemcsak hogy meg lesznek büntetve, hanem a birtokukban talált kukorica el lesz tőlük kobozva, mert sokan még a többszöri szállításra való felhívás dacára sem akarják a szállítást eszközölni, pedig a zsákokat is kivitték, a kukoricát abba fel is szedték s eljuttatásukkal csak a hatóság munkáját akarják megnehezíteni. Augusztus 11. után a beszállítást elmulasztók ellen a kihágási eljárás folyamata lesz téve s a kukorica elkobozásán kívül 2 hónapig terjedhető elzárással, azonkívül 600 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel lesznek büntetve.

— Sertések és juhok kihajtása tilos. A fellépett ragadós száj- és köztüdfajásra való tekintettel a város birtékterületén tilos sertések és juhoknak az utcán való hajtása és legeltetése. Amennyiben mégis valaki az utcán legeltetné sertéseit és juhait, be lesznek a városi házhöz hajtva és csak 5 napi megfigyelés után adhatnak ki, a tulajdonos pedig szigorúan lesz büntetve.

— Hírek hadifogságból. A következő makóiaktól kaptunk értesítéseket: R e d a i Istvántól (Oroszország), M a r s i Ferenczről (Kurgan), A l m á s s i Imrétől (Tawkend) és G a r a Imrétől (Tschardjuj). Utóbbi írja, hogy B. Nagy nevezetű bajtársával van együtt. Mindnyájan egészségesek és jól érzik magukat.

— Fogyasztási adójövevelem f. évi augusztus hó 21-ikétől 31-ig, mint értesülünk, a fogyasztási adóhivatal pénztárába 1714 korona 44 fillér folyt be.

— A strand-fürdő bezűntetése. A marosi fürdő aug. 21-től 31-ig 33 korona 62 fillért jövedelmezett. A városi tanácshoz előterjesztést tettek, hogy a strand-fürdőt szűntessék be.

— Az olasz menekültjeink itt hagyják városunkat. Hervay István főispánhoz ma miniszteri rendelet érkezett a kormánytól, melyben tudatja, hogy az ide telepített olaszoknak e hó 7-én utra kell kelniök és részükre a hadisegélyt szept. 15-ig ki kell fizetni. Az olasz menekült családok, melyek eddig kisebb csoportokban különböző helyeken voltak elhelyezve, egy helyre, hatalmas barakkokba kerülnek, ahol eddig már hazájukba visszatért galíciai menekültek éltek.

— Lábbelik szállítása a hadsereg részére. A hadvezetőség nagyobb mennyiségű bakancs, csizma és szijgyártó munkák elkészí-

tésére hívja fel a kisiparosokat. Ezen ügyben f. hó 5-én, vasárnap délután 3 órakor az Ipartestület székházánál megtartandó értekezletre a pontos megjelenés mellett az összes makói csizmadia, cipész és szijgyártó iparosokat felhívja az Ipartestület elnöksége.

— Csak a hatósági árban. Mai hetipiac alkalmával tapasztalta a rendőrség, hogy egyes termelők a csöves kukoricát túlmagas ártért árusították. Figyelmeztetnek az eladók, hogy a jövő hetipiac alkalmával ellenőrizve lesznek és az árak túlságos felhajtói igen érzékenyen lesznek büntetve, mivel Makó városában a hatóságiilag megállapított kukorica árakhoz mindenki alkalmazkogni tartozik.

— Hadijótékonyaság. Szabó József és Kocsis Jánosné mai napon hadijótékonyaságra fejenként 25 koronát adományoztak.

— Megszökött orosz fogoly. Aug. 30-án d. u. 6 órakor a püspöklelei Sándor majorból Holdorov Konstantin 176 cm. magas, erős csontú, vékony termetű, szőke, fekete nadrágot, 8. számú orosz sapkát viselő orosz fogoly megszökött és magával vitte katonai köpenyegét is. Aki a nevezett fogoly hollétéről tudomással bír, haladéktalanul jeleltesse a hatóságnak.

— Elvesztett aug. 29-én az a. cs. állomástól a Csokonai utcáig elvesztett egy drb. fekete, fehér kockás gyapjú lópokroc, megtaláló a rendőrséghez hozza be.

Halálos fürdés a Maros-hidnál

A kihalászott hulla

Makó, szept. 1.

Ma a reggeli órákban telefonon arról értesítették a rendőrséget, hogy a Maros-hid javítási munkálataiban résztvevő ácsmunkások egy hullát találtak, melyet a víz vetett ki. A rendőrség részéről hatósági orvos T a k á c s detektív azonnal a helyszíre mentek, hogy a titokzatos hulla kilétét és a beállott halál körülményeit kikutassák.

A rendőrség emberei részéről azonnal megállapítást nyert, hogy balesetről lehet szó, mely az illetőt fürdés mosakodás közben érthette, mert a hulla felső testét semmiféle ruha nem fedte. Az orvosi vizsgálat adatai szerint a hulla, mely körülbelül egy 18—20 éves fiatalemberé lehet, már több napos és valószínűleg még vasárnap a délelőtti órákban állott be a halál. A hulla kiléte, személyazonossága után keresve, egyik zsebében egy levelező lapot találtak, melyen az írás teljesen olvasható maradt, mert ceruzával írták. A címzett Filipszky Antal és semmi ok nem merült fel annak a feltevésnek tagadására, hogy magának a címzett Filipszkynek hulláját találták meg.

A holttestet a rendőrség a katólikus temető halottas házába szállította, egyúttal sürgönyileg értesíteni kívánta a tragikus véget ért fiatalember hozzátartozóit. Ezeknek lakóhelyéről is felvilágosítást adott a személyazonosságot eláruló

levelező-lap postabélyegzője. A levelező-lapot Lugoson adták fel Filipszky testvére. A rendőrség tehát sürgönyileg megkereste a lugosi rendőrkapitányi hivatalt, hogy értesítse Filipszky hozzátartozóit ennek tragikus halálhírére, hogy azok temetésén megjelenhessenek.

SZINHÁZ

MŰSOR:

Csütörtökön Radó Nelly és Sebestyén Irma bemutatkozása SZIBILL (az orosz testőrtiszt szökése) nagy operett.

Pénteken nincs előadás.

Szombaton Radó Nelly és Révész Ilonka felléptével: TISZAVIRÁG nagy operett.

Vasárnap délután olesó helyárrakkal A KET JOMADAR nagy operett.

Timár Liza,

Bródy Sándornak már az utolsó szezonban nálunk is nagy sikerrel bemutatott darabja igen szép közönséget vonzott. Bár az ilyen irodalmi est szinte provokálja az intelligens közönség megjelenését, megdöbbenve és szomorúan tapasztaltuk e társadalmi osztály nagy részének tüntető távolmaradását.

Akik eljöttek szép és élvezetes művészi munkában gyönyörködhetek. A címszerepben a társulat új tagja nyerte meg a nézőtér tetszését. Értékes ambícióval, a szerep részleteibe való elmélyedéssel játszott. Partnerei közül az új Kalfa Gyula bizonyult intelligens, komoly színésznek, noha ma kissé mereven mozgott. Lebilincselte Remete az öreg Timár szerepében, tudott meleg, igazi apa lenni és tudott erős, megrázó drámai lenni.

Rónai újra bebizonyította sokoldalú tehetségét, kis epizód szerepéből művészi hatásokat váltott ki.

A többiek mind jók voltak.

* Tiszavirág bemutatója. Szombaton kerül bemutatásra a „Tiszavirág”. E gyönyörű operette, az operette irodalom valóságos gyöngye, mely a budapesti Királyszínháznak ez ideig slágerdarabja volt. A „Tiszavirág” vérbeli magyar operette, abból a fajtából, mint a „János vitéz”, „Hajduk hadnagya”, „Gül baba”, melyeknek mind óriási és tartós sikerük volt. A szövege poetikus, hangulatos és a mellett mulatságos, zenéje valósággal elragadó és gyönyörűen hangszerelt operette muzsika s oly fűlbemászó, hogy bizonyára a bemutató utáni napon már az egész város dudolni fogja a szebbnél-szebb melódiákat. Szintársulatunk nagy ambícióval készült a „Tiszavirág” szombati bemutatójára és azt hisszük, hogy e gyönyörű operette a mostani színiidény slágere lesz. A vezető szerepeket Radó Nelly, Révész Ilonka, Remete, Sugár és Komlós fogják játszani. A „Tiszavirág”-ot Takács Agoston tanította be és Remete Géza rendezte. Közönségünk nagy érdeklődéssel várja a „Tiszavirág” bemutató előadását.

REGÉNY.

Egy világváros regényei.

(981)

104. fejezet.

A művásárló.

A vizsgálóbíró meglepetése fokozódott. Egy percig rajta nyugtatta kutató tekintetét, aztán így szólt szigorúan:

— Nem tudja-e, hogy ez nem mentség?

— Bíró ur, bolond voltam, az vagyok most is! Nem tudtam, mit csinálók! Csak elképzelhettem, hogy okos ésszel senki sem tesz ilyet.

— De ön rettenetesen okosan beszél... hogy lehet ön bolond?

— Bíró ur, az örültségben is van rendszer!

A bírónak egy gondolata támadt.

— Am ha bolond, legyen bolond! gondolá magában. En mosom kezeimet! Bolond embert el nem lehet itélni, ám vizsgálják meg őt a szakértők s ha ezek is bolondnak találják, akkor egyszerűen a Lipótmezőre viszik őt és mindennek vége.

Írásbeli felhívást intézett a törvénytörési orvosokhoz, hogy figyeljék meg a vádlott lelki állapotát.

És most kezdődött csak igazán a komédia. Az egyik híres elmeorvos úgy találta, hogy Dubszky elméjének nincsen semmi baja.

A másik azonban vitatta, hogy igen is van baja, ugynevezett paralizis progressiva, amely éppen akkor volt rajta legjobban, midőn Rómában a pénzt elmulatta. Ő tehát akkor beszámíthatatlan állapotba volt! Nem tudja, mit eszelepszik, mert ha tudta volna, bizonyára okosabbra költötte volna a nyolevezezer forintot!

Az ügy most igen komikus fordulatot vett. Az orvosi tanács kerék asztalára került. Ezek a tudós profeszorok egyike sem rózte meg ugyan a vádlottat, hanem a fölött vitakoztak, ami az orvosi véleményben állott! És nem tudtak megállapodásra jutni egyik irányban sem. Mindenki azt mondta, hogy Dubszky most nem bolond, de nincs kizárva, hogy akkor midőn a pénzt elverte, bolond volt — mert okos ésszel senki sem csinálhat ilyet.

(Folyt. köv.)

Mindenféle
marhákat, vágókat, fias
tehenet, ökröt, tinót, csikót
és luszókat vásárol
SEMANN JÓZSEF,
értekezhetni Iritz Miksánál.

Allítsa meg

a névtárcát és
kérjen tőle egy
„Makói Független Ujság”-
ot, megtalálja
benne amire szük-
sége van.

ORVOSOK

igazolták, mint legkiválóbb köhögés elleni szert a:

Kaiser-féle
Mell-Karamellák
a „3 fényével“

Milliók használják!

Köhögés

rekedtség, elnyájkódás, hurut, számburkolt orra és köhögésen megfázás ellen, mely miatt minden harcosnak nélkülözhetetlen. 600 orvosai és más egyéb igazolja a biztos sikerét ezen étvágygerjesztő és kellemes cukorkáknek. Csomagja 20 és 40 fillér, doboza 80 fillér, hadi csomagolásban 30 fillér.

Kapható minden gyógyszerárban.

POÓR ENDRE

gyógyszerésznél kapható Makón

VILMA-CRÉM

gyorsan és biztosan ható ártalmatlan szer, szeplő, májfolt, ar- és kézvrátság és mindenféle bőrtisztítatlanság ellen

Vilma hajpor, Vilma szappan és hajlajtó szer.

Ára: Vilma krém 1 korona. Vilma hajpor 1 korona. Vilma szappan 70 fill. Hajlajtó 1 korona. Piperecserekek több kiállításos árral kaphatók.

Hőseink nagy arckép albumába még mindig veszünk fel fényképeket

Makulatur papír Hirdetéseket felvesz kapható jutányos áron a kiadóhivatalban.

Lábápoláshoz! Izzadás ellen!

A mostani világháboruban a nagy fáradalmak között harcosaink áldása

1 tubus 1.50 **Pára-pasta** 1 tubus 1.50

megkönnyebbiti a gyaloglást, megszünteti a test (láb és kéz) izzadását, megakadályozza a bőrkeményedés képződését és bevált óvszer az összes bolhák tetvek és egyéb férgek ellen

Kapható Makón:

Popper Gyula drogériájában, Fötér.

Tábori postacsomagban küldhető.

Kitűnő **mangolica süldők**

vész és orbánc ellen be van oltva kaphatók:

Semann Józsefnél,
megtekinthető IRITZ MIKSÁNÁL.

Elismert legjobb motorok!

Világhírű eredeti „Körting“ **Diesel motorok**

Szivtűgáz

és benzinmotorok. Cséplőgarnitúrák benzin- és nyersolajlokomobillal. Benzin- és magánjárók.

Meglepő újdonság! **Nyersolajmotorok** keresztfejvezetékekkel.

Gellért Ignác és Társa mérnöki iroda
Budapest, V. Keshary-utca 4. szám.
Baját érdeklőben kérjen tájékoztatást!
Legmesszebbmenő jóállás!
Kedvező fizetési feltételek!

MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG

K Ö N Y V N Y O M D A.

Készülnek:

Rovatok ívek,
Számok,
Zárszámadások,
Ozleti kártyák,
Árjegyzékek,
Kereskedelmi
nyomtatványok,
Névjegyek,
Szóró-cédulák,
Falragaszok.

Telefon-szám: 124.

Izléses kivitelű, hibátlan, tiszta munka. Ajánlja az újabb időben a mai kor igényeinek teljesen megfelelően villanyerőre berendezett müintézetét, mely a modern technika vívmányai szerint készít a legegyszerűbbtől a legdiszesebbig mindennemű nyomtatványokat.

Magyar gyártmányu papiros-raktár!

A MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP

Készülnek:

Irodalmi művek,
Folyóiratok,
Hírlapok,
Doktori
értekezések,
Iskolai értesítők,
Körlevelek,
Meghívók,
Táncrendek,
Levélfejek.

Telefon-szám: 124.

kiadóhivatala a legjutányosabb áron vesz fel hirdetéseket.

Nyomatott Dr. Kiss Pálnak a „Makói Független Ujság“ villanyerőre berendezett gyorsajtóján, Makón.